

Bestemmelsen om objektivt ansvar gælder også, selv om der inden for særlige områder er fastsat særregler om erstatningsansvar. Det gælder f.eks. stærkstrømslovens § 6, hvorefter den, der driver et elektrisk stærkstrømsanlæg, er pligtig at erstatte den skade på person eller gods, som forvoldes af anlægget, medmindre det f.eks. oplyses, at denne ikke kunne have været afværget ved den agtpågivenhed og omhu, som driften af sådanne anlæg udkræver såvel i henseende til driftsmåden som til materiellet. En skade, som skyldes en defekt ved elektriciteten, f.eks. fordi denne har forkeret eller varierende spænding, omfattes således af reglerne om objektivt ansvar i dette lovforslag. Skyldes skaden andre omstændigheder i forbindelse med stærkstrømsanlægget m.v., vil ansvaret fortsat skulle bedømmes efter reglen i stærkstrømslovens § 6.

I § 7 er der foretaget en opregning af de omstændigheder, som producenten kan påberåbe sig med henblik på at blive fritaget for det objektive ansvar for skaden. Der henvises til bemærkningerne til denne bestemmelse.

Til stk. 2

Bestemmelsen svarer til direktivets artikel 4, hvorefter det påhviler skadelidte at bevise, at der er sket en skade, at det skadevoldende produkt er defekt, og at der er årsagssammenhæng mellem defekten og skaden.

Bestemmelsen svarer til gældende bevisbyrde-regler og indebærer, at den påståede skadevolder er fri for ansvar, hvis det ikke findes godtgjort, at skadelidte har lidt en skade, at produktet var defekt, eller at der foreligger den fornødne årsagssammenhæng mellem defekten og skaden.

Til § 7

Bestemmelsen, der svarer til direktivets artikel 7, indeholder en opregning af de tilfælde, hvor producenten ikke pålægges objektivt ansvar for produktskade.

Det er producenten, der har bevisbyrden for, at der foreligger en af de ansvarsfrihedsgrunde, der er nævnt i bestemmelsen. Dette er i overensstemmelse med gældende bevisbyrde-regler og fremgår udtrykkeligt af stk. 1 og 3. I stk. 2 er der sket en vis lempelse i producentens bevisbyrde, idet denne blot skal antageliggøre, at produktet ikke var defekt, da producenten bragte det i omsætning.

Til stk. 1

Efter stk. 1, nr. 1, er producenten ikke objektivt ansvarlig, hvis han kan bevise, at han ikke har bragt produktet i omsætning. Det er ikke muligt generelt at angive, hvornår et produkt må anses for at være bragt i omsætning. Det må bl.a. afhænge af, på hvilken måde producenten bringer den pågældende vare i omsætning. Det vil f.eks. typisk være sket, når produktet er overgivet til forhandler eller selvstændig fragtfører.

Producenten er herefter ikke objektivt ansvarlig for skade, som produktet volder, mens det stadig er under produktion. Hvis produktet f.eks. volder skade på producentens ansatte, kan et eventuelt erstatningskrav således ikke støttes på reglerne i dette lovforslag. Den ansatte vil derimod som udgangspunkt være berettiget til erstatning i medfør af reglerne i arbejdsskadeforsikringsloven.

I de tilfælde, hvor produktet er bragt i omsætning uden medvirken af producenten eller nogen, som han har ansvar for, vil producenten efter lovforslaget ikke være objektivt ansvarlig for eventuelle produktskader. Dette gælder, uanset om produktet endnu var under bearbejdelse, eller om det ligger på producentens færdigvarelager. Der sondres således efter direktivet og dermed lovforslaget ikke mellem den situation, hvor et stjålet produkt var klargjort til omsætning og den situation, hvor dette ikke var tilfældet. Producenten kan dog have udvist uforsvarlig adfærd i forbindelse med opbevaringen af et produkt, og på grundlag heraf blive erstatningsansvarlig efter den almindelige erstatningsretlige regel – culpereglen.

Det er ikke kun producenten efter § 4, stk. 1, der kan påberåbe sig denne ansvarsfrihedsgrund. Også importøren eller leverandøren efter § 4, stk. 2 og 3, vil i medfør heraf kunne blive ansvarsfri. Er produktet f.eks. blevet bragt i omsætning af producenten, men siden stjålet fra importørens varelager, vil importøren ikke være ansvarlig for en eventuel produktskade, og skadelidte må derfor henvises til at drage producenten til ansvar for skaden.

Efter bestemmelsen i stk. 1, nr. 2, er producenten af et ikke-erhvervsmæssigt fremstillet produkt ikke objektivt ansvarlig for en produktskade. Hvis et sådant produkt imidlertid f.eks. sælges som led i erhvervsmæssig virksomhed, bliver sælgeren objektivt ansvarlig for en eventuel produktskade. I de typiske situationer giver det ikke anledning til tvivl, om der er tale om erhvervsmæssig omsætning. Således falder som udgangspunkt enkeltstående salg af hjemmefremstillede produkter uden for lovforslaget, mens regelmæssigt salg som led i en erhvervsaktivitet omfattes af lovforslaget.